

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Circa quintum Præceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

Circa quintum præceptum.

1.
Vicia propri
animæ & us
corporis.

PRIMUM contra hoc præceptum peccat, qui impatienter ac desperatè vitam suam odit, & mori cupit, aut seipsum interimere: ferens impatienter infirmitates, ac de ipso Deo conquerens, quòd eas ei mittat, aut non remoueat; aut si, ex huiusmodi commotione, violentas sibi manus iniiciat, aut sibi mala imprecetur; aut si nimio cibo, aut potu, aut escis sanitati noxijs, aut laboribus immoderatis & indiscretis vitam suam faciat breuiorè; ac denique si propriam animam malet, còscientiam propriam conculcando, & bona dictamina inspirationesque Dei opprimendo, & suffocando; ac proinde in peccandi periculo se constituendo: præcipue si periculum sit moriendi in peccato mortali, quale est aggredi adulterium, furtum, aut vindictam cum magno periculo vitam in ea occasione amittendi.

2.
Proximi.

DEINDE in proximos peccat, qui cogitatione ac desiderio, odio eos prosequitur, optans eis mortem, aut vindictam sumere, & nocere eis, aut in corpore, honore, aut facultatibus.

Inuidia in
terna.

DEINDE peccat omnibus internis actibus inuidia: vt si de ijs, quæ prosperè eis eueniunt, tristetur, aut doleat; gaudeat verò de aduersis; dolore afficiatur, cum laudes eorum audit; exultat, cum intelligit eos contemni & parui fieri; & si internè oblectetur delectatione quadam morosa, cogitans vindictæ modos, & aduersos proximi euentus.

3.
Verborum.

TERTIO peccat, qui verba vindictæ iniuriosa in proximum, à quo aliqua iniuria est affectus, effutit; siue in presentem, siue in absentem, imprecando illi mala, irridendo, contemnendo, ignominiosa cognomina ei imponendo, contra eum murmurando, & occultos eius defectus aperiendo aut manifestos in faciem obijciendo: loquendo item in cholera, verba incomposita proferendo, aut pertinaciter in disputationibus contendendo, vt victor ipse euadat, alter verò succumbar & conculcetur.

4.
Operum.

QUARTO peccat, qui ipso opere aliquem occidit, vulnerat, aut aliter indignè tractat contra iustitiam; aut aliquid, iniuriæ solius vlciscendæ causa facit; aut in iudicium vocat, & ex odio petit vt puniatur; & qui bellum iniustum gerit, illudve fouet; qui lites, contentiones, seditiones & tumultus excitat; aut temerè aliquid facit, quod periculum & occasionem afferat detrimenti aliorum: vt si mittat sagittam temerè, nò attendens quòd illam iaciat: & qui non petit veniam ab eo, cui ipse intulit iniuriam: quando huiusmodi propriæ culpæ deprecatio necessaria est, ad ipsum offensum placandum; aut si ipse deprecandi proximo culpam, non ignoscat eo modo & tempore quo ita expedit; aut si ei loqui & alia amicitia signa exhibere dedignatur, cum aliorum scandalo.

QVINTO

QVINTO peccat, qui mandato suo, consilio, aut industria causa est, cur proximo aliquod detrimētum eueniat; aut id nō impedit, cūm possit commodē: & nominatim Iudex ille peccat, qui innocentē aut reum damnat absque sufficienti probatione; aut grauius mulctat; quā delictum mereatur; aut ex animo malo, aut contra iuris dispositionem: & quicumque ei in hoc iudicio iniuste fauent, & assistunt. Medicus quoque & Infirmarius peccat, si eorum negligentia agrotus periclitetur.

DENIQVE contra hoc mandatum tendunt peccata omnia *scandali*, quibus animæ læduntur, & sauciantur: vt cum verbis, persuasionibus, consilijs, praua doctrina, malisq; exemplis ad peccandum inducuntur: aut cūm quis præuenire & impedire potuit, ac debuit peccata, & non fecit: aut quando suā incuriā & negligentia aliquis moritur sine Baptismo, aut Confessione, aut Communionē, aut Vnctione extrema. Ac denique qui aliorum praua opera laudans & approbans, occasionē dat illis in eis persistendi, & progrediendi.

Circa sextum Præceptum

PRIMUM opere ipso peccatur in varijs speciebus. nam *fornicatio* est cum libera; *adulterium* cum coniugata; *stuprum* cum virgine incestum cum cognata; *sacrilegium* verò cum religiosa, aut habente votum Castitatis; si complex sit eiusdem sexus, est peccatum *Sodomiticum*; si cum bestia est *bestialitas*; si secum ipse, est *molles* aut pollutio. Peccata verò, quæ iam subiiciemus, ad has species reducuntur.

DEINDE peccatur malo vsu quinque sensuum. Nam *Visu* peccat, qui aspicit ea, quæ ad libidinem prouocant, præcipuè res ipsas turpes, aut huiusmodi publicas actiones; aut legit libros de hoc argumento: *Auditu* peccat, qui audiēdis turpibus verbis, aut musicis inhonestis delectatur: & multò magis peccat, qui talia dicit: *Odoratu & Gusu* peccat, qui olfacit, comedit, aut bibit ea quæ prouocant ad luxuriam: *Tactu* peccat, qui seipsum vel alium tangit tactibus libidinosi, osculis & similibus; & qui sese exornat, vt elegans esse videatur; si in his omnibus sensuum delectationem tanquam finem respiciat. Grauius verò peccat, qui rationibus, promissis, aut muneribus per se alium sollicitat ad peccandum; aut tertium alium adhibet, vt internuntium: quia hic, præter propriam culpam, etiam scandalizat eos, qui ad peccatum non propendent.

TERTIÒ peccatur *cogitatione*, ac desiderio hoc peccatum opere perficiendi; aut oblectatione de inhonestis rebus cogitandi: quæ appellatur delectatio *morosa*; aut si insurgentes turpes motus non reperimantur, aut incidentibus tentationibus non statim resistatur, aut non euitando occa-

4.
Aliena peccata.

Iudex.
Medicus.

5.
Scandala.

1.
Cuxuria species.

2.
Abusus sensuum.

3.
Morosa delectatio.